

بازنمایی سیاهپوستان در سینمای امریکا

در سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷

عبدالله بیکارانلو^۱، محمود ترابی اقدم^۲

چکیله

یکی از موضوعات مورد تمرکز در مطالعات فرهنگی، بازنمایی‌های قومی و نژادی است. تبیین رویکردهای سینمای امریکا به برداشت اقلیت سیاهان این کشور در دوره ریاست جمهوری اوباما، هدف مقاله پیش رو است. برای این منظور، ۲۱ فیلم شاخص سیاهپوست محور که در بازه زمانی ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ تولید شده‌اند، در دو مرحله نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند، انتخاب و با ترکیبی از دو الگوی نشانه‌شناسی مطالعه شدند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که تصویرپردازی از سیاهان در این دوره، شامل پنج سخن است: ۱) بازخوانی انتقادی تاریخ (۱۴ فیلم): پیشبرد مطالبات سیاهان با کمک سفیدها (۱۰ فیلم)، شکست سیاهان بدون کمک سفیدها (۲ فیلم)، انتقام‌جویی سیاه از سفید (۲ فیلم) واقع‌گرایی اجتماعی (۷ فیلم): بررسی مسائل جامعه سیاه معاصر (۵ فیلم) و طبیعی‌سازی زندگی سیاه در کنار سفید (۲ فیلم). در مجموع بازتعریف مناسبات و منازعات سیاه-سفید در گونه‌های مذکور، نشان از همنوایی سینمای امریکا با روند مساوات‌طلبی سیاهان با الهام از «فرصت سیاسی» جدید داشته است. همچنین هرچند شاهد طبیعی‌زدایی از «کلیشه‌های سنتی» در تصویرسازی از سیاه هستیم ولی نظام‌های نشانه‌ای اکثر فیلم‌ها دلالت بر وجود نگره «دیگری» و «کلیشه‌های مدرن» دارند.

واژه‌های کلیدی

سخن‌شناسی، سیاهپوستان، باراک اوباما، بازنمایی، سینمای امریکا

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۳/۲۳ تاریخ پذیرش: ۹۷/۰۲/۲۹

۱. مقاله حاضر مستخرج از پژوهشی با عنوان «بازنمایی سیاهپوستان در سینمای هالیوود» است که به سفارش واحد پژوهش‌های کاربردی معاونت برون مرزی صداوسیما با نگارش نویسنده مسئول و نظارت علمی نگارنده دیگر انجام شده است.

bikaranlou@ut.ac.ir

iranmtorabia@gmail.com

۲. استادیار گروه ارتباطات اجتماعی دانشگاه تهران

۳. کارشناسی ارشد نویسنده‌گی رادیو، دانشگاه صداوسیما (نویسنده مسئول)

رسانه‌ها، پیوسته به بازنمایی می‌پردازند. بازنمایی آمیخته به روابط و مناسبات قدرت برای تولید و اشاعه معانی مرجح در جامعه در راستای تداوم و تقویت نابرابری‌های اجتماعی است (مهردی‌زاده، ۱۳۸۷: ۱۶) که یکی از اشکال این نابرابری در مسئله نژاد و قومیت نسود می‌یابد.

سینمای هالیوود به دلیل وابستگی محلی اش به کشور امریکا، به لحاظ ایدئولوژیک نیز با این نظام سیاسی هماهنگی دارد و دولت امریکا نقش مهمی در سینمای هالیوود دارد (راودراد، ۱۳۹۱: ۳۳). این نهاد معرفتی و تولید دانش به دلیل تحولات گوناگون هنری، فناورانه و اقتصادی اش در قرن بیستم به قدرتمندترین نظام سینمایی در جهان تبدیل شد. از این‌رو بازنمایی اقوام، نژادها و ملیت‌های گوناگون در آن، حائز دلالت‌های قابل ملاحظه‌ای است. فیلم‌ها در عین اینکه برساختهٔ صورت‌بندی‌های نظام‌های گفتمانی هستند، بازنمایی‌کنندهٔ آنها نیز هستند.

مقاله پیش رو بر مسئله برساخت نژاد سیاهپوست در سینمای امریکا به طور عام و هالیوود به طور خاص، متمرکز است. طرد و نادیده گرفتن سیاهپوستان در رسانه‌های جمعی در راستای سیاست خارج نگاه داشتن آنان از جریان اصلی جامعه صورت می‌گیرد (بارکر، ۱۳۸۲). بر این اساس، با توجه به نسبت «قدرت» و «رسانه»، در دوران ریاست جمهوری اوباما، بازنمود سیاهان در سینمای امریکا را چگونه می‌توان نظم نظری بخشد و سنبندی کرد؟ آیا بازنمایی سیاهان همسو با جنبش سیاهان بوده است؟ کلیشه‌های «ستنی» و «مدرن» چه نظامهای معنایی را در برساخت سیاهان شکل داده‌اند؟

به نظر می‌رسد در تصویرسازی سینمای امریکا از امریکایی‌های آفریقایی تبار در سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷، شاهد رویه‌های ویژه‌ای باشیم که واکاوی آنها علاوه بر اینکه می‌تواند مکمل پویش‌های نژادی در این حوزه باشد، در مطالعهٔ موارد مشابه نفی و طرد اقلیت‌هایی نظیر آسیایی‌ها به‌ویژه مسلمانان یا ایرانیان در سینمای تأثیرگذار امریکا نیز مفید خواهد بود چراکه براساس مطالعات پیشین (ویلکینز، ۲۰۰۹)، معمولاً در هالیوود ساخت پویایی‌های قدرت، در قهرمان نوعاً مرد سفیدپوست امریکایی تجلی پیدا می‌کند. به منظور نمایش فرودستی تصویرشده از شخصیت‌های «دیگر شده» در نقش جنایتکار یا قربانی، چه امریکایی آفریقایی تبار

1. Wilkins

2. Othered

(ماسک^۱، ۲۰۰۴) یا عربتبار (شاهین^۲، ۲۰۰۴)، همواره امریکایی‌های سفیدپوست در نقش شخصیت‌های قهرمان بازی می‌کنند که مسائل را به درستی شناسایی و حل می‌کنند. قهرمانان فیلم‌های اکشن – ماجراجویانه، حتی اگر در لهجه و چهره، تفاوت‌های اندکی داشته باشند، نوعاً مردانی سفید هستند (هولملاند^۳، ۲۰۰۴) و این «محور» بودن سفید به مثابه هنجار فرهنگی تثیت می‌شود. همچنین مطالعه پیش‌رو می‌تواند یک مدل مطالعاتی برای کشف چگونگی بازنمایی اقلیت‌های قومی در سینمای ایران و سایر کشورها در مقاطع خاص باشد.

۲. پیشینهٔ تصویرپردازی از سیاهان در هالیوود

پیشینهٔ تصویرپردازی از سیاهان را از دو منظر روند تاریخی و کلیشه‌های نژادی می‌توان مطالعه کرد. از دیدگاه تاریخی نمایش سیاهان در فیلم‌های سال‌های اولیه سینمای امریکا محدود به موقعیت‌های داستانی غالباً تحقیرآمیز و مضحک بود (اسمیت^۴، ۱۳۷۷: ۵۸۴). هجو قوم‌نگارانه سیاهان در سینمای صامت امریکا با فیلم تولد یک ملت^۵ (۱۹۱۵) ساختهٔ دیوید گرفیت^۶ به اوج خود رسید.

با پیدایش سینمای ناطق در اوخر دهه ۱۹۲۰، تصویرگری از مسائل نژادی سیاه با دوری از کاریکاتورهای نژادی اغراق‌آمیز همراه شد که نمونهٔ بار آن فیلم بر باد رفت^۷ (۱۹۳۹) بود. دوران پس از جنگ جهانی دوم تا آغاز جنبش حقوق مدنی سیاهپوستان (۱۹۴۵ تا ۱۹۶۸) تصویرگری از سیاهان با الهام از پویایی روابط اجتماعی و میان نژادی در جامعه امریکا بر محور «مشکلات نژادی» می‌چرخید و سیاهان این فیلم‌ها مانند پینکی (۱۹۴۹) شخصیت‌های فعال‌تری ترسیم می‌شدند (همان: ۵۹۱-۵۸۷).

در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰، تصاویر منفی گذشته از آفریقاًی امریکایی‌ها رفته‌رفته به موضوع مناقشه بدل شد و سپس این بازنمایی منفی کمرنگ شد (کرین^۸ و همکاران، ۱۳۸۸: ۳۷۹). در فیلم در گرمای شب^۹ (۱۹۶۷) برخوردهای پرتنتش نژادی به جای

1. Mask

2. Shaheen

3. Holmlund

4. Smith

5. The Birth of Nation

6. David Griffith

7. Gone with The Wind

8. Crane

9. In the Heat of the Night

آنکه در چارچوب تحولات اجتماعی حل شود، با همت خود شخصیت‌ها حل و فصل می‌شود (اسمیت، ۱۳۷۷: ۵۹۲-۵۹۳).

در عصر بعد از حقوق مدنی، سیاهان به تدریج در نقش‌های فرعی مشتبی در تلویزیون و سینمای امریکا ظاهر شدند (کرین^۱ و همکاران، ۱۳۸۸: ۳۷۹). روند ایفای نقش فعالانه سیاهان در فیلم‌های سیاه‌پوستی در دهه ۱۹۷۰ نیز ادامه یافت. در دهه ۱۹۸۰، مضامین مربوط به سیاهان عموماً یا با جبهه‌گیری‌های کلیشه‌ای نژادی یا به عنوان پس زمینه‌ای متظاهرانه برای نمایش قصه‌هایی که معمولاً به سفیدها مربوط می‌شد، دیده می‌شد. البته استثنائاتی مانند رنگ ارغوانی^۲ (۱۹۸۵) به دنبال ارائه تصاویر غیرکلیشه‌ای و جدید از سیاه‌پوستان نیز بودند (اسمیت، ۱۳۷۷: ۵۹۶-۵۹۳).

در دهه ۱۹۹۰ فیلم‌های شاخصی نظریر مالکوم ایکس^۳ (۱۹۹۲) و آمیستاد^۴ (۱۹۹۷)، تصویری از سیاهان به عنوان قربانیان مظلوم تحریر در تاریخ تبعیض و بهویژه برده‌داری امریکا را نمایش دادند و فیلم تاریخ مجھول امریکا^۵ (۱۹۹۱) به واکاوی مقابله و تنفر نژادی جوانان سیاه و سفید در جامعهٔ معاصر امریکا پرداخت.

فیلم‌های سال‌های آغازین و میانه قرن ۲۱ نیز نشان داد که سینمای امریکا با گذشت بیش از ۱۰۰ سال از پیدایش خود، هنوز نتوانسته به تصویری عادلانه و منطقی از سیاهان دست یابد. هرچند در فیلم‌های زندگی‌نامه‌ای مانند عالی^۶ (۲۰۰۱) و در جستجوی خوشبختی^۷ (۲۰۰۶) تلاش‌هایی در صدد ارائه تصویری واقعی از سیاهان دیده می‌شد. از آخرین فیلم‌های شاخص سیاه‌پوست محور که قبل از دوران ریاست جمهوری اوباما ساخته شده می‌توان به گران‌بها^۸ (۲۰۰۹) اشاره کرد که مسئله همجنس‌گرایی و خشونت خانوادگی در جامعه سیاهان موضوع محوری آن است.

از دیدگاه کلیشه‌سازی، بوگل^۹ (۱۹۷۳ و ۱۹۸۹) پنج کلیشهٔ شخصیت رایج و متفاوت سیاه‌پوستان در سینمای هالیوود را به صورت زیر دسته‌بندی می‌کند. این

1. Crane

2. The Color Purple

3. Smith

4. Malcolm X

5. Amistad

6. American History X

7. Ali

8. The Pursuit of Happyness

9. Precious

10. Bogle

کلیشه‌ها، «کلیشه‌های سنتی» هستند که ریشه در تصاویر برده و مزرعه دارند:

تامز^۱: سیاهپوستان خوب، فرمانبردار و خویشن دارتر.

کونز^۲: بازیگران عمدی دلچکباری، قماربازان و «کاکاسیاهای بی‌پول و اعتبار».

دورگه‌های تراژیک^۳: زنان دورگه جذاب، زیبا و شهوت‌انگیز.

رده سیاهان^۴: زنان خدمتکار خانه سفیدها.

نرهای بد (بوکس^۵): مردان یاغی پرشهوت، قوی، تنومند و خشن (مهدی زاده به نقل از بوگل، ۱۳۸۷: ۱۶۰).

حال^۶ (۱۹۹۶) با تمرکز بر دوره‌های متاخر، موضوع تغییر در سیاست بازنمایی در فرهنگ سیاه را مطرح می‌کند. به گمان وی، به رغم تعدیلات و تنوعات متعدد در بازنمایی سیاهپوستان اما مسئله اصلی بازنمایی «دیگری» در قالب کلیشه‌های رسانه‌ای و طبیعی‌سازی‌ها پا بر جاست. عمله این قالب‌ها را در بازنمایی‌ها و «کلیشه‌های مدرن نژاد» می‌توان دید که منجر به «نژادگرایی جدید» می‌شوند. در این طیف از تصویرسازی‌ها، تصاویر مرتبط با برده و مزرعه کمنگ شده، ولی همچنان مرتبط کردن سیاهپوستان - به ویژه جوانان سیاهپوست - به جرم و جنایت و مشکلات اجتماعی ادامه می‌یابد. براساس دیدگاه مارتیندال^۷ (۱۹۸۶) و کمپل^۸ (۱۹۹۵)، تصاویر مشترک جدید در بر ساخت سیاهان عبارتند از: جرم، سرقت و خشونت (بارکر، ۲۰۰۸).

۳. ادبیات نظری

۳-۱. بازنمایی رسانه‌ای و ایدئولوژی نژادپرستی

نظریه کلاسیک بازنمایی این سؤال را مطرح می‌کند که رسانه‌ها تا چه اندازه، واقعیت اجتماعی را بازنمایی می‌کنند. در پاسخ به این سؤال، نظریه پردازان کلاسیک بازنمایی، مسائل مختلفی را مطرح کرده‌اند. برخی بر این باورند که رسانه‌ها بازتاب دهنده هنجرها و ارزش‌های حاکم بر یک جامعه هستند. تاکمن^۹ بر آن است که

1. Toms

2. Coons

3. Mulattoes

4. Mammies

5. Bucks

6. Hall

7. Martindale

8. Campbell

9. Tuckman

رسانه‌های جمعی، به بازتولید نمادین اجتماع یعنی به نحوی که یک جامعه میل دارد خود را ببیند، می‌پردازند (استریناتی^۱، ۱۳۸۰). بازنمایی از طریق زبان شکل می‌گیرد (هال، ۱۳۸۷: ۲۰۰۳) به نقل از مهدیزاده، ۱۳۸۷: ۲۲). این زبان می‌تواند به صورت گفتار، نوشتار یا تصاویر متحرک باشد (دایر^۲، ۱۴۰: ۲۰۰۵). بازنمایی یک شکل از کنش و یک نوع «عمل» است که از اشیاء مادی و آثار استفاده می‌کند. اما معنی نه به کیفیت مادی نشانه‌ها، بلکه به کارکرد نمادین آنها وابسته است، چراکه یک صدا یا واژه خاص به جای یک مفهوم می‌نشیند و آن را بازنمایی می‌کند (کوبلی^۳، ۱۳۸۷: ۳۶۰). بازنمایی سینمایی نهفتن ایدئولوژی پدید آورندگان اثر سینمایی در کهکشان نشانه‌ای فیلم است.

بر مبنای رویکرد برساختی^۴ بازنمایی، این رویه دلالتمند همیشه در یک گفتمان صورت می‌پذیرد (استوری^۵، ۱۳۸۹: ۲۴). معنا متکی به چالش‌های بین گفتمانی و فرهنگ‌بنیاد است و تولید و بازتولید آن به زبان سینمایی نیز فرایندی «قدرت پروردۀ و (ایدئولوژیک) قلمداد می‌شود. ایدئولوژی نژادپرستی متضمّن این است که در کل «ما» چگونه در مورد «آنها» می‌اندیشیم (ون‌دایک^۶، ۱۳۹۴: ۳۱-۳۰). ایدئولوژی‌های نژادپرستی در خلاء اجتماعی حضور ندارند. بر عکس، به عنوان بخش ذاتی حیات اجتماعی، پدیدار، استفاده و بازتولید می‌شوند (همان: ۵۵). رسانه‌ها از طریق بازنمایی جایگاه اجتماعی- سیاسی هر نژاد و قومیتی را ترسیم و برساخت می‌کنند. در فرایند این برساخت دو راهبرد اصلی وجود دارد: کلیشه‌سازی و طبیعی‌سازی.

کلیشه‌ها ناشی از خطای دریافت نیستند بلکه روشی هستند برای اعمال کنترل اجتماعی از طریق تخریب روانی ناشی از تصویرهای منفی (استم^۷، ۱۳۸۹: ۳۲۶). کلیشه‌ها به تبعیت از تغییر بافت سیاسی- فرهنگی تغییر می‌کنند (هیوارد^۸، ۱۳۸۶: ۲۷۰). آنچه زمانی از جانب دانشمندان، دانشی علمی در مورد سیاهان تلقی می‌شد، حالا غالب (حتی از جانب دانشمندان) به عنوان کلیشه‌ها یا باورهای

-
1. Strinati
  2. Dyer
  3. Cogley
  4. Constructionist
  5. Storey
  6. Van Dijk
  7. Stam
  8. Hayward

متعصبانه تلقی و رد می‌شود (ون‌دایک، ۱۳۹۴: ۳۲). کلیشه‌ها اغلب نمی‌توانند غنای خرد فرهنگ‌ها را نشان دهند و واقعیت‌ها را نادیده می‌گیرند. این عمل می‌تواند به بی‌عدالتی اجتماعی برای افرادی که به تصویر کشیده می‌شوند، منجر شود (کوک جکسون^۱ و هنسن^۲، ۲۰۰۸: ۱۸۶).

کلیشه‌ها هرگز به شکل ناب و خالص ارائه نمی‌شوند، بلکه قسمتی از فرایندی هستند که به واسطه آن، «طبیعی» جلوه داده می‌شوند و حیاتشان تضمین می‌شوند (دایر، ۲۰۰۵: ۲۱۶). گفتمان‌های طبیعی ساز چنان عمل می‌کنند که نابرابری‌های طبقاتی، نژادی و جنسیتی به صورت عادی بازنمایی می‌شوند (هیوارد، ۱۳۸۶: ۲۰۵ – ۲۰۴) و در مقابل آنها مقاومت و مبارزه نخواهد شد (بیگنل^۳، ۱۳۹۳: ۴۷). از نظر بارت^۴ (۱۹۷۷) اسطوره‌ها یا ایدئولوژی‌های نژادپرستانه در خدمت منافع سفیدپوستان است. اسطوره‌ها به غلط مرکز مشکل و راه حل آن را در بخش سیاه جامعه می‌داند (فیسک^۵، ۱۳۸۸: ۱۵۹).

۲-۳. «ساختر فرصت سیاسی» برای جنبش سیاهان امریکا

نظریه «ساختر فرصت سیاسی» بیشتر به این موضوع توجه دارد که چگونه منابع (مانند رسانه‌ها) با جنبش‌های اجتماعی برای حل نارضایتی‌های جمعی بسیج می‌شوند (نش^۶، ۱۳۹۱: ۱۵۱). در واقع ساختار فرصت سیاسی شرایطی است که فرصت‌هایی را برای کنش جمعی معطوف به سیاست آماده می‌نماید. این ساختار، الهام‌بخش جنبش‌های اقلیت‌هاست. ریاست جمهوری اوباما برای جامعه سیاهان امریکا فرصت سیاسی فرّار (نه پایدار) و محدود بود. اوباما که طعم تلحیخ تبعیض را تجربه کرده بود، در دوره تصدی ریاست جمهوری امریکا به کرات بر برابری نژادی تأکید می‌کرد (دایسون^۷، ۲۰۱۶: ۱۱۸ – ۶۹). اگرچه این فرصت سیاسی، موجب افزایش امید سیاهان به بهبود وضعیت زندگی‌شان شد (دایس^۸، ۲۰۱۶: ۱۳۰ – ۱۲۵) اما مواردی مانند کاهش متوسط میزان درآمد سیاهان از ۳۷ دلار در سال ۲۰۰۶ به ۲۳

1. Cooke-Jackson

2. Hansen

3. Bignell

4. Barthes

5. Fisk

6. Nash

7. Dyson

8. Days

دلار در سال ۲۰۱۲ (مرکز آمار آمریکا^۱، ۲۰۱۲). و تداوم خشونت پلیس امریکا علیه سیاهان نظیر حوادث فرگسون در سال ۲۰۱۴ (بنت^۲ و تری^۳، ۲۰۱۴) نشان داد که انتخاب اوباما نیز نتوانست تعییض نژادی نهادینه شده در ساختار سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و قضایی امریکا را تغییر دهد.

علت اصلی وجود تعییض‌ها در امریکا علیه سیاهان در تاریخ طولانی برده‌داری نهفته است. از زمان لغو برده‌داری پس از جنگ داخلی امریکا، ساختار قدرت سرمایه‌داری سفیدپوستان، قوانینی اجرا کرده است که با هدف ضعیف کردن امریکایی- آفریقایی‌ها و جنایتکار نشان دادن آنها طراحی شده بود (هیون^۴، ۲۰۱۴: ۲۰-۲۰). تعییض‌های لایه‌مند و عمیق در نظام اداری امریکا باعث شده است که جنبش سیاهان در این کشور، جنبش دگرگون‌ساز با هدف ایجاد تحول بنیادین در جامعه یا جنبش انقلابی براندازانه نباشد، بلکه جنبشی اصلاح‌گر است. این جنبش در صدد تغییر نگاه و نگرش حاکمیت امریکا به سیاهان و رفع تعییض‌هاست (سمیعی اصفهانی و همکاران، ۱۳۹۶: ۱۴۳) و از فرصت‌هایی نظیر ریاست جمهوری یک سیاهپوست برای فعال نگه داشتن جریان برابری خواهی استفاده می‌کند.

۴. روش پژوهش

۴-۱. روش نمونه‌گیری

با توجه به اهداف پژوهش و رویکرد استقرایی آن، نمونه‌گیری در دو مرحله و به شیوه غیرتصادفی هدفمند صورت گرفته است. برای این منظور از سایت و ویکی پدیای انجمن فیلم منتقادان آفریقایی- امریکایی^۵ و بنیاد تقویت آفریقایی- امریکایی‌ها در فیلم^۶ (جایزه حلقه سیاه^۷) استفاده شده است. از جمله مأموریت‌های این دو نهاد، انتخاب به ترتیب ده و پنج فیلم (داستانی، مستند و انیمیشن) برتر سال به زبان انگلیسی با تمرکز بر فیلم‌های شاخص مرتبط با سیاهپوستان است. با در نظر گرفتن مدت یک سال برای تولید یک فیلم و مدت زمان ریاست جمهوری اوباما (از ۲۰۰۹

1. U.S. Census Bureau

2. Bonnet

3. Théry

4. Hayoun

5. African-American Film Critics Association (AAFFCA)

6. Foundation for the Augmentation of African-Americans in Film (FAAAF)

7. Black Reel Awards (BRAs)

تا ۲۰۱۷)، آثار برگزیده این دو گروه (در بخش بهترین فیلم)، که در سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ ساخته شده‌اند به تعداد ۱۰۲ فیلم برای جامعه تحقیق انتخاب شدند. برای رسیدن به حجم نمونه دو مرحله طی شده است:

مرحله اول: فیلم‌های جامعه تحقیق براساس شناسنامه و داستان فیلم و مشاهدهٔ تریلر آن مطالعه شدند و فیلم‌های داستانی رئال (واقع‌گرا) که مرتبط با زیست‌جهان سیاهان امریکا بوده و در (یا با مشارکت) امریکا ساخته شده‌اند، انتخاب شدند. در این مرحله، فیلم‌های مستند، اینیشن، فانتزی، علمی- تخیلی، مرتبط با غیرسیاهپوستان امریکا یا سیاهپوستان غیرامریکایی یا ساخت غیرامریکا حذف شدند و حجم نمونه اولیه به ۳۹ فیلم رسید.

مرحله دوم: ۳۹ فیلم مرحله قبلي مشاهده شدند و فیلم‌های شاخص بر حسب جوایز کسب کردۀ در جشنواره‌های معتبر، عوامل فیلم، میزان فروش و مرور اجمالی برخی از دیدگاه‌های متقدان انتخاب شدند. در این مرحله، فیلم‌های تجاری، فیلم‌های غیرتجاری ناموفق در جشنواره‌ها یا گیشه و فیلم‌هایی که یک یا چند شخصیت سیاهپوست دارند ولی راجع به زیست‌جهان سیاهان نیستند، حذف شدند و تعداد ۲۰ فیلم شاخص سیاهپوست محور برای حجم نمونه نهایی باقی ماندند. در گام آخر ۲۰ فیلم حجم نمونه نهایی، براساس سه صحنهٔ منتخب، تحلیل نشانه‌شناسنامه شدند که برای غلبه بر محدودیت حجم مقاله، تنها چهار فیلم که واجد نشانه‌های بیشتری بودند و از هر کدام یک صحنه در این مقاله، بررسی و مضامین و نشانه‌های محوری ۱۶ فیلم دیگر در بخش نتیجه‌گیری بیان شده است. صحنه‌ها (واحدهای تحلیل) براساس انباشت نشانه‌های ایدئولوژی نژادپرستی انتخاب شده‌اند.

۲-۴. روش تحلیل

روش این پژوهش، نشانه‌شناسی والگوی مورد استفاده در آن، ترکیبی از رمزگان پنج مرحله‌ای رولان بارت و سه سطحی جان فیسک است. نشانه‌شناسی در پی پاسخ به این پرسش است که معناها چگونه ساخته می‌شوند و واقعیت چگونه بازنمایی می‌شود (چندلر، ۱۳۹۴: ۲۱). گفتمان‌ها به مثابه سازوکارهای تنظیم کننده روابط قدرت و دانش، نظام معنایی خود را در تجلی متنی نظامهای متفاوت نشانه‌ای می‌یابند (سجودی، ۱۳۹۵: ۱۷۶).

رمزگان‌های پنجگانه بارت عبارتند از:

- (۱) **رمزگان هرمنوتیکی:** همهٔ واحدهایی که نقش‌شان عبارت است از طرح سؤال و پاسخ به آن؛

- (۲) **رمزگان معنایی:** رمزگان معنایی ضمیمی که از اشارات معنایی یا بازی‌های معنا

۶۰ | مطالعات فرهنگ - ارتباطات

- بهره می گیرد و توسط دالهای به خصوصی تولید می شود؛
- ۳) رمزگان نمادین: در حوزہ نمادین، ناحیہ ای گستردہ از متن جداگشته و در قالب نقیض و تقابل نشان داده می شود؛
- ۴) رمزگان کنشی: بطور ضمنی حکایت از وقوع رویدادی برای ختم حالت داستانی دارد؛
- ۵) رمزگان ارجاعی یا فرهنگی: مجرای ارجاع «متن» به بیرون، به دانش عمومی است (بارت، ۱۹۷۴: ۱۹-۱۷).
- علاوه بر رمزگان مذکور، از رمزگانهای سه سطحی جان فیسک مشتمل بر رمزگانهای واقعیت، فنی و ایدئولوژی به منظور غنیتر کردن تحلیل فیلم‌ها بهره گرفته شده است. سطح واقعیت شامل نظامهای رمزگان ظاهری، رفتاری و کلامی شخصیت‌ها و محیط می شود. دوربین، نورپردازی، تدوین، موسیقی و صدابرداری به رمزهای اصلی فنی اشاره دارند. رمزهای ایدئولوژیک، پیوند دهنده سایر رمزهای است و آنان را در مقوله‌های «انسجام» و «مقبولیت اجتماعی» مانند نژاد قرار می دهند (فیسک، ۱۳۸۰: ۱۲۸).

۵. یافته‌های پژوهش

- ۱- تحلیل نشانه‌شناختی فیلم پیشخدمت^۱ (۲۰۱۳) به کارگردانی لی دنیزل^۲ خلاصه داستان فیلم: بازۀ زمانی فیلم از سال ۱۹۲۶ تا سال ۲۰۰۸ را شامل می شود. سیسیل گینز^۳ خدمتکاری است که با سخت کوشی اعتماد و رضایت سفیدها را جلب می کند و از سال ۱۹۵۷ مشغول خدمت به هفت رئیس جمهوری امریکا در کاخ سفید می شود. لوییس^۴ پسر بزرگتر سیسیل به دنبال جنبش حقوق مدنی سیاپوستان در دهۀ ۱۹۶۰، در دانشگاه به فعالیت‌های آزادیخواهانه مشغول می شود. در انتهای فیلم سیسیل با ناباوری به عنوان پیشخدمت باسابقه کاخ سفید به ملاقات باراک اوباما می رود.

صحنه منتخب: گشتگوی کندی^۵ با سیسیل / مکان: اتاق استراحت کندی / زمان: شب
شرح صحنه منتخب: لوییس در اثر مبارزات مساوات طلبانه به زندان افتاده است. سیسیل برای پذیرایی وارد اتاق استراحت جان کندی^۶ (رئیس جمهوری امریکا در

1. The Butler

2. Lee Daniels

3. Cecil Gaines

4. Louis

5. Kennedy

6. John Kennedy

سال‌های ۱۹۶۱ تا ۱۹۶۳) در کاخ سفید می‌شود. کنده از محبوس شدن لوییس اطلاع دارد. او می‌گوید با دیدن وضعیت تحت ظلم لوییس متوجه زجر و عذاب سیاهان شده و تصمیم می‌گیرد به آنان در رسیدن به حقوقشان کمک کند.

جدول ۱-۵. رمزگان‌ها و دلالت‌های آنها در صحنه منتخب فیلم پیشخدمت

نمايش سيهاه	سطوح	رمزگان واقعیت	رمزگان فني	رمزگان ایدئولوژیك	
آگویی فرسک				ارجاعی	
آگویی زرد	رمزگان	هرمنوتیك	ضمونی	نمادین	كنشي
پرسش: چرا رویکرد کنده در خصوص سیاهان دگرگون شده است؟ پاسخ: او با مشاهده شرایط رقت‌بار مبارزان، آلام آنها را درک کرده است.	رنگ پریدگی چهره او نشان از ترس و اضطراب دارد. ۳. افتادگی پلک چشم و چانه و زخم‌های کوچک روی صورت از رنج زیاد وی در زندگی حکم می‌کند.	۱. مرتب و آراستگی سیسیل نشانه موجه بودن اوست. ۲. لرزش صدا و رنگ پریدگی چهره او نشان از ترس و اضطراب دارد. ۳. افتادگی پلک چشم و چانه و زخم‌های کوچک روی صورت از رنج زیاد وی در زندگی حکم می‌کند.	۱. دوربین چسبیده به سقف و طاق باز دراز کشیدن رئیس جمهور، نشان از استیصال و تسلیم‌پذیری کنده در اثر مقاومت سیاهان دارد.	۱. دوربین چسبیده به سقف و طاق باز دراز کشیدن رئیس جمهور، نشان از استیصال و تسلیم‌پذیری کنده در اثر مقاومت سیاهان دارد.	مقاومت و مبارزة سیاهان، سفیدها را مجبور می‌سازد به حقوق شهر و ندی آنها احترام بگذارند.

در پیشخدمت، اعتراضات سیاهان واکنشی منطقی در برابر کنش زورمندانه سفیدها روایت می‌شود و مزهای سیادت‌طلبی آنان را محدود می‌سازد. سیسیل و لوییس به مثابه کلیشه‌های رایج سیاه امنیت‌زدا و برهم‌زننده نظم اجتماعی بازنمایی نمی‌شوند؛ بلکه به مانند سایر مبارزان سیاه به دنبال رفع موانع قانونی برابر خواهی و فتح خاکریزهای تفکیک‌نژادی هستند. در این مبارزات نسل‌های مختلف سیاهان و سفیدها با دیدگاه‌ها و روش‌های مختلف حضور دارند. حتی کنده (نماینده گفتمان

سلط سفید) به علت شناخت و اعتماد به سیسیل، با پسر او احساس همدردی بیشتری می‌کند. این موضوع دلالت بر این دارد که در تاریخ مبارزات سیاهان، هر چند حاکمیت و اعمال قدرت در اختیار سفیدها بوده است ولی بین آنان اشخاصی حتی در سطح ریاست جمهوری امریکا (مانند کنندی در این صحنه و رونالد ریگان در صحنه‌ای دیگر) پیدا می‌شوند که در اثر مشاهده مشقت و مقاومت سیاهان تمایل دارند به آنها برای احقيق حقوق مدنی شان، یاری رسانند.

۲-۵. تحلیل نشانه‌شناسنامه فیلم جنگوی رها شده از بندا (۲۰۱۲) به کارگردانی کوئنتین تارانتینو^۱

خلاصه داستان فیلم: فیلم در سال ۱۸۵۸ می‌گذرد. جنگو بردهای زجر کشیده و محبوس در تگزاس^۲ است. دکتر کینگز شولتس^۳ آلمانی، جایز بگیر سفیدپوست، برای پیدا کردن برادران بربیتل^۴ به کمک جنگو نیاز دارد، برای همین منظور او را آزاد می‌کند. فکر و نگرانی جنگو پس از آزادی اش، پیش همسرش به نام برومهدید^۵ است که در یک مزرعه تحت مالکیت برده‌دار اهربیمن صفت به نام کالوین کاندی^۶ کار می‌کند. جنگو با کمک شولتس غیرنژادپرست در سلسله اقداماتی انتقام‌جویانه گردانندگان مزرعه کاندی (نمادی از نظام ظالمانه سفیدسالار) را کشت، کاخ سفید او را به آتش کشیده و همسرش را آزاد می‌کند.

صحنه منتخب: گروه کو کلاکس کلان^۷ به رهبری بنت^۸ در صدد انتقام‌گیری از جنگو و شولتس/ مکان: بیابان اطراف تنسی^۹/ زمان: شب

شرح صحنه منتخب: شولتس به کمک جنگو مکان برادران بربیتل سفیدپوست را در مزرعه ارباب بنت سیاه‌ستیز در تنسی پیدا می‌کند و آنها را می‌کشند. ارباب بنت برای تلافی، گروهی از سفیدپوستان ملبس به کلاه سفید مخصوص گروه نژادپرست کو کلاکس کلان را جمع می‌کند تا شولتس و جنگو را در شبی که می‌خواهند از تنسی

1. Django Unchained

2. Quentin Tarantino

3. Texas

4. King Schultz

5. Brittle

6. Broomhilda

7. Calvin Candie

8. Ku Klux Klan

9. Bennett

10. Tennessee

بروند، در کالسکه غافلگیر کرده و بکشند. اما آن دو نقشه‌گروه بنت را می‌خوانند، در بالای صخره‌ای پناه می‌گیرند، از کالسکه به عنوان تله استفاده کرده و با منفجر کردن بمب درون کالسکه بسیاری از سفیدها را به هلاکت می‌رسانند. در انتهای جنگو، بنت در حال فرار را نیز از پای در می‌آورد.

۱-۲-۵. رمزگان‌ها و دلالت‌های آنها در صحنهٔ منتخب فیلم جنگوی رها شده از بند

سطوح نمایش سیاه	زمگان واقعیت	زمگان فتنی	زمگان ایدئولوژیک			
جهرهٔ زخمی جنگو نشانه تجربه‌های تاخت اوست.		1. نماهای لانگ بال‌زن‌وايد بر بی‌کرانگی بی‌بان، درمانگی گروه کو کلاکس کلان و تسلط شولتس و جنگو بر موقعیت این گروه تأکید می‌کند. 2. نماهای سر بالا از جنگو تأکید بر فرادستی و توانایی او دارد. 3. افکت صوتی جیرجیرک در قاب‌بندی‌های جنگر دالی برای مدلول آرامش و اعتماد به نفس او در شب است. 4. قاب‌بندی‌های از گروه کو کلاکس کلان در یک‌کادر و جنگو و شولتس در قاب دیگر بر تقابل نمادین دو تفکر می‌افزاید.	دلالت		آگوی فیسبک	
نوع رمزگان	هرمنوتیک	ضمفی	نمادین	کنشی	ارجاعی	
رمزگان	بنت: اون کاکاسیاه و اون عاشق کاکاسیاه کجا؟ یکی از اعضای گروه کو کلاکس کلان: اونا اینجا نیستند. ما قول خوردیم.	کلاه سفید گروه بنت جلوی چشم آنها را می‌پوشاند. این موضوع دلالت بر ندیدن واقعیات توسط این گروه نژادپرست دارد.	سفید/سیاه فروdest/فرادست مرده/زنده ضعیف/قوی کم‌هوش/باهوش	انتظار می‌رود تقابل جنگو با دیگر نژادپرستان. افزایش یابد.	۱. نفرت و خسونت نژادی در تاریخ امریکا ۲. دو قطبی زیاد بین سفید و سیاه	

فیلم جنگوی رها شده از بند با طرد و به حاشیه‌رانی سفیدها، در یک روایت ساختگی در بستری تاریخی از نظم نژادی مرسوم مشروعیت‌زدایی می‌کند. این فروپاشی از طریق انتقام همراه با تحقیر و کوچک‌شماری سفیدها اتفاق می‌افتد. جنگو، هژمونی و هیمنه گفتمان مسلط سفید را به چالش می‌کشد، واسازی می‌کند و با فروپاشی آن

۶۴ | مطالعات فرهنگ - ارتباطات

اقتدار گفتمان رقیب (سیاه) در خوانشی غیرمستند از سال‌های منتهی به جنگ داخلی امریکا را به منصه ظهور می‌رساند. رمزگان کنشی شخصیت‌ها از طبیعی بودگی سفید فرادست و سیاه فروdest کلیشه‌زدایی می‌کند. در این فیلم صفاتی مانند هوشمندی و توانمندی و در کل مدلول‌های فرادستانه که در تصلب گفتمان سفید قرار داشت، پیرامون شخصیت سیاه مفصل‌بندی می‌شوند. این کوچ معانی، نظام مناسبات سیاه و سفید را به گونه‌ای منحصر به فرد چارچوب‌بندی می‌کند.

۵-۳. تحلیل نشانه‌شناختی فیلم ایستگاه فروتویل^۱ (۲۰۱۳) به کارگردانی رایان کوگلر^۲
خلاصه داستان فیلم: ایستگاه فروتویل نمایش آخرین روز زندگی اسکار گرن^۳ است. او سیاهپوستی ۲۲ ساله است که سعی دارد شغل قانونی پیدا کند تا مجبور نشود دوباره به فروش مواد مخدر روی آورد. در آخرین شب سال ۹۰۰۹، اسکار به همراه همسرش سوفیا و چند نفر از دوستانشان از طریق مترو راهی سان‌فرانسیسکو می‌شوند تا آتش‌بازی شب کریسمس را تماشا کنند. به دنبال درگیری ناخواسته بین او و یک سفیدپوست خلافکار، پلیس به اسکار و دوستانش مظنون می‌شود. پلیس‌های سفیدپوست با خشونت و رفتار تحکم‌آمیز از سیاهان بازجویی می‌کنند و در نهایت یک پلیس سفید اسکار را با تیری می‌کشد.

صحنه منتخب: درگیری پلیس با اسکار و کشنن او / مکان: ایستگاه مترو / زمان: شب
 صحنه قتل اسکار توسط پلیس در ایستگاه متروی فروتویل که شرح آن در خلاصه داستان فیلم رفت.

1. Fruitvale Station

2. Ryan Coogler

3. Oscar Grant

جدول ۵-۳-۱. رمزگانها و دلالت‌های آنها در صحنهٔ منتخب فیلم ایستگاه فروتویل

سطوح نمایش سیاه	دلالت	رمزنگاری	رمزگان واقعیت	رمزگان فنی	رمزگان ایدئولوژیک	
دلالت	پایگاه اقتصادی پایین اوست.	نظام پوشاک و گوشی اسکار نشانگر	۱. دوربین روی دست با ترکیب بندی‌های نامتفاوت، رئالیسم خشونت موجود در صحنه را تشید می‌کند و بر مظلومیت اسکار و دوستانش می‌افزاید. ۲. روشن و خاموش شدن نورهای آفیز ماشین پلیس بر روی چهره سوفیا در تاریکی شب، نشانه‌ای از وضعیت مبهم پیش روی خانواده اوست. ۳. افزایش ریتم برش‌های بین نماها تمهدی برای القای حس خشونت فزاینده است.	۱. پلیس که مجری قانون و برقرار کننده امنیت در مکان‌های عمومی است بهدلیل نگرش نژادپرستانه، رفتاری کهنه‌توزانه با سیاهپوستان دارد و مدخل جامعه می‌شود.		
نوع رمزگان	رمزنگاری	هرمنوتیک	ضمنی	نمادین	کنشی	ارجاعی
رمزنگاری	اسکار؛ شما نمی‌تونید ما رو دستگیر کنید چون کاری نکرده‌ایم.	پلیس به دلیل پیش‌داوری، سیاهان را مجرم‌هی داند نه سفیدهای را.	سفید/سیاه فرادست/ فروdest ظالم/مظلوم غیرمنطقی/ منطقی قوى/اضعيف قانون گریز/ قانون مند مشارکت گریز/ مشارکت پذیر	باید منتظر نتیجه زخمی شدن اسکار و محکمه پلیس‌ها بود.	۱. نالمنی محیط‌های عمومی برای سیاهان. ۲. رفتار ارباب مسلکانه پلیس با سیاهان. ۳. وجود تفکر نژادپرستی در امریکای قرن ۲۱.	

فیلم ایستگاه فروتویل به مشکلات شغلی، مالی و خانوادگی سیاهان در جامعهٔ معاصر امریکا و به‌ویژه مسئلهٔ خشونت پلیس علیه آنان می‌پردازد. مضامون فرامتنی این فیلم دلالت بر توهّم خودبرترینی سفیدها دارد. فرصت‌های شغلی در انحصار سفیدهای سیاهان ناخواسته به‌سمت مشاغل غیرقانونی سوق داده می‌شوند. مدلول‌های منبعث از دال‌های بصری و غیر بصری در این فیلم حکایت از تخریب‌گری و عصیت مذموم پلیس (نمایندگان گفتمان سفید) دارد. رویکرد تحریرآمیز پلیس سفید به سیاهان بمانند تحکم و خشونت اربابان سفید دوران بردهداری جلوه می‌نماید. پلیس‌های سفید، دستان سیاهان را با دستبند (به‌جای زنجیر) می‌بندند، با باتوم (به‌جای شلاق) آنان را کتک می‌زنند و با تفنگ، سیاهان بی‌نوا را می‌کشنند.

۶۶ | مطالعات فرهنگ - ارتباطات

۵-۴. تحلیل نشانه‌شناسنخنی فیلم نقطه کورا (۲۰۰۹) به کارگردانی جان لی هنکوک^۱
خلاصه داستان فیلم: مایکل ائر^۲ نوجوانی سیاهپوست، از خانواده‌های تنگ‌دست و بزهکار شهر ممفیس^۳ امریکاست. او برخلاف استعداد بالا در بازی فوتبال امریکایی در یادگیری دروس مدرسه بسیار ضعیف عمل می‌کند. این عملکرد او باعث تمسخر و تحقیر اطرافیان شده است. روزی مایکل اتفاقی با خانواده ثروتمند توهی^۴ آشنا می‌شود. این خانواده سفیدپوست، مایکل را به فرزندخواندگی قبول می‌کنند و اندک‌اندک رابطه عاطفی بین آنها قوام می‌یابد. با گذشت زمان بخشی از اطرافیان نیز عادت می‌کنند که مایکل را عضو جدید خانواده توهی بدانند. مایکل در سایه حمایت‌های خانواده توهی، می‌تواند به یک بازیکن بلا منازع فوتبال امریکایی تبدیل شود.

صحنه منتخب: گفتگوی لی آن^۵ با دوستانش درباره مایکل / مکان: رستوران / زمان: روز
شرح صحنه منتخب: لی آن توهی (مادر خودخوانده مایکل) به همراه سه نفر از دوستانش در رستوران نشسته‌اند. لی آن بر روی کارت هدیه کریسمس اسم مایکل را نیز اضافه کرده است. این کار او موجب تعجب و تمسخر دوستانش شده است ولی خانم توهی به رویکرد اهانت‌آمیز دوستانش بهشدت اعتراض می‌کند و بر رابطه تعاملی خانواده‌اش با مایکل و احساس خوشبختی‌شان تأکید می‌کند.

جدول ۵-۴. رمزگان‌ها و دلالت‌های آنها در صحنه منتخب فیلم نقطه کور

سطوح نمایش سیاه	دلالت	رمزگان واقعیت	رمزگان فنی	رمزگان ایدئولوژیک
رمزگان ظاهری، کلامی و رفتاری لی آن و دوستانش نشان از تعلق آنها به طبقه اقتصادی بالایی از جامعه است. محیط رستوران نیز مقوم این مؤلفه است.	دلالت	تمام اندازه نماهایی که از لی آن و دوستانش گرفته می‌شود، نزدیک متوسط و همسطح هستند. این نماها ضمن ششان دادن برابری شخصیت‌ها و روزمرگی، آرایش و پوشش پرزرق و برق دوستان لی آن را در تضاد با کلام غیرانسانی آنان بروز می‌دهد.	رمزگان ایدئولوژیک	در خصوص رنگ‌گزینی یا عدم توجه به رنگ، نوعی دو دستگی در جامعه امریکا وجود دارد. عده‌ای سیاهان را به مثابه انسان و عده‌ای دیگر آنان را به منزله سیاه (دیگری) می‌بینند.

1. The Blind Side

2. John Lee Hancock

3. Michael Oher

4. Memphis

5. Tuohy

6. Leigh Anne

ادامه جدول ۵-۴. رمزگان‌ها و دلالت‌های آنها در صحنهٔ منتخب فیلم نقطه کور

دوره نوزدهم، شماره چهل و دوم، تابستان ۱۳۹۷

نوع رمزگان	هرمنویک	ضمونی	نمادین	کشی	ارجاعی
رمزگان	پرسش‌هایی که در این صحنه از سوی دوستان لی آن مطرح می‌شود همگی حول چرایی و چگونگی پذیرش مایکل توسط خانواده توهمی سامان می‌یابد. لی آن با پاسخ‌هایش حمایت خود از مایکل را به طور قاطع‌انه نشان می‌دهد.	دوستان لی آن براساس کلیشه‌های موجود، قضاوت و تلاش می‌کند که مایکل را به مثابه «دیگری» برای او نشان دهد و لی خانم توهمی سعی می‌کند مرز بین «خودی/ سفید» و «دیگری/ سیاه» را از بین ببرد.	حامی/غیرحامی فدآکار/ خودخواه خیرخواه/ مصلحت‌گرا	لی آن در برابر رفتار و گفتار دوستانش در خصوص مایکل، با آنها و با مایکل چگونه رفتار خواهد کرد؟	سست شدن غیریت‌سازی و حرکت به سمت عادی‌سازی روابط سیاه و سفید

مجموعهٔ رمزگان فیلم نقطه کور واکنش زبانی و رفتاری جامعهٔ سفید به هنجارها و ارزش‌های کلیشه‌ای در خصوص سیاه محلهٔ فقیرشین را به بوته نقد می‌کشد و در صدد ارائهٔ الگوی جدیدی از روابط سیاه و سفید است. الگوی ارائه شده، نیازمندی سیاه و سفید به یکدیگر و تعامل با سیاه به عنوان یک انسان و شهروند درجهٔ یک را به نمایش می‌گذارد.

۶. بحث و نتیجه‌گیری

نظام معنایی فیلم‌های مطالعه شده را می‌توان در دو سنخ اصلی و پنج زیرسنخ صورت‌بندی کرد.

۶-۱. بازخوانی انتقادی تاریخ (۱۴ فیلم):

کانون منازعهٔ روایتی این سنخ از فیلم‌ها، بازخوانی انتقادی مبارزات سیاهان و روند تاریخی برابری‌خواهی آنان در تقابل با مطالبات سیاهان با کمک سفیدها (۱۰ فیلم) است.

۶-۱-۱. پیشبرد مطالبات سیاهان با کمک سفیدها (۱۰ فیلم):

این سنخ از فیلم‌ها عمدهاً سبک زندگی‌نامه‌ای دارند که نمونه آن پیشخدمت (۲۰۱۳) است. منابع نشانه‌ای این فیلم در بازخوانی نقادانهٔ تاریخ، تمام سفیدها را منفی جلوه نمی‌دهد بلکه سفید خوب و خاکستری مانند کندی و ریگان نیز به تصویر کشیده

۶۸ | مطالعات فرهنگ - ارتباطات

می شود که به سیاهان یاری می رسانند. سیسیل، مشابه کلیشه ستی «تامز» (بوگل، ۱۹۸۹) «فرمانبردار» و «خویشتن دار» است ولی به دنبال اثبات شایستگی های خود نیز می باشد هرچند رویکرد رادیکالی مانند پرسش (نسل مبارزان جوان) ندارد. رفتارهای لویس نیز ریشه در کلیشه بوکس (مرد یاغی و خشن) دارد ولی به مرور از آن فاصله می گیرد چنانچه در انتهای فیلم موفق به ورود به کنگره امریکا می شود.

از دیگر فیلم های تحلیل شده که در این سinx قرار می گیرند، خدمتکارا (۲۰۱۱) نام دارد. این فیلم روایت زنان سیاهپوستی است که در دهه ۱۹۶۰ خدمتکار سفیدها هستند. این خدمتکاران موفق می شوند با ابتكار یک سفیدپوست بخشی از مطالبات خود را در قالب داستان به گوش جامعه برسانند. لینکلن^۱ (۲۰۱۲) بر چهار ماه پایانی زندگی آبراهام لینکلن متمرکز است و تلاش او برای لغو بردهداری را نمایش می دهد. درون مایه تکرار شونده فیلم ۱۲ سال بردگی^۲ (۲۰۱۳)، سیاه به مثابه قربانی نظام بردهداری است. رژیم بازنمایی در این فیلم زمانی که می خواهد قساوت جویی سفیدها را نشان دهد، رمزگان روایی و فرمی را برای نمایش خشونت عربان به خدمت می گیرد و زمانی که می خواهد کنش های مثبت سفیدها را نمایش دهد این رمزگان مساعدت آنان برای رهایی سیاهان از رنج بردگی را قاب بندی می کنند. به عبارتی دیگر، شخصیت های سفید منفور، خشی و محبوب به موازات یکدیگر مفصل بندی می شوند.

فیلم ۴۲ (۲۰۱۳) نشان می دهد که چگونه جکی رابینسون^۳ می تواند با اثرگذاری یک سفید و ممارست خود در دهه ۱۹۴۰ مربزبندی های نژادی را در هم بشکند و نخستین بازیکن سیاهپوست در لیگ برتز بیسبال امریکا شناخته شود. سلماء^۴ (۲۰۱۴) داستان سه ماه از زندگی مارتین لوترکینگ در سال ۱۹۶۵ را روایت می کند. او با مقاومت و پیشبرد آهسته مطالبات سیاهپوستان می تواند شهر وندان سفیدپوست و رئیس جمهور جانسون را مجاب به اعطای حق رأی به سیاهپوستان کند. مستقیم از کامپتون^۵ (۲۰۱۵) نشان می دهد که چگونه گروه سیاهپوست موسیقی هیپ هاپ N.W.A در دهه های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ بر تبعیض های نظام سفیدسالار غلبه پیدا

1. The Help

2. Lincoln

3. 12 Years a Slave

4. Jackie Robinson

5. Selma

6. Straight Outta Compton

می‌کند. محور اصلی *حصارها*^۱ (۲۰۱۶) بررسی مشکلات یک خانواده سیاهپوست در اواسط دهه ۱۹۵۰ است. نظامهای نشانه‌ای این فیلم به طور ضمنی بیان می‌کند که در تعویق گشایش زندگی سیاهان، نه تنها سفیدها بلکه خود سیاهان نیز تصورات و کنش‌های نادرستی داشته‌اند و نتوانسته‌اند از فرصت‌های جدید بهره کافی برای بهبود زندگی خود ببرند. شخصیت‌های پنهان^۲ (۲۰۱۶)، داستان سه زن سیاهپوست است که می‌توانند با پشتکار و استعداد خود و حمایت برخی از سفیدپوست‌ها، بر شرایط ناعادلانه و سرکوب کننده شغلی حاکم بر سازمان ناسا در دهه ۱۹۶۰ غلبه پیدا کنند. *عاشقی*^۳ (۲۰۱۶)، به تعصبهای نژادی و موائع قانونی درباره ازدواج بین نژادی در خلال دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ می‌پردازد که نهایتاً دادگاه با مشاهده ممارست روج سیاه و سفید تصمیم بر الغای این ممنوعیت قانونی می‌گیرد.

رمزگشایی‌های منابع نشانه‌ای در فیلم‌های سنخ اول، مخاطب را به این مضمون رهنمون می‌سازد که دستیابی سیاهان به حقوق مدنی یکسان با سفیدها نیازمند گذر زمان، تغییر نسل‌ها و افکار، پیگیری‌های مستمر سیاهان و مساعدت سفیدها بوده است. این نوع روایت در بازخوانی تاریخ در صدد است فرایند هویت‌یابی سیاهان با حضور مؤثر سفیدها را ترسیم کند. در بازنمود سیاهان نیز طیف‌های مختلفی از انسان‌های تسلیم شرایط یا پرتلاش برای غلبه بر موائع دیده می‌شود. در این فرایند، خشونت تاریخی سفیدها علیه سیاهان به‌نوعی تطهیر نیز می‌شود و به مخاطب سیاهپوست یادآوری می‌شود که رسیدن به تساوی حقوقی با سفیدها نیازمند روندی صلح‌آمیز و جلب رضایت سفیدها برای اعطای قدرت به آنهاست. این فیلم‌ها ادامه فیلم‌های تاریخ‌مند نظیر *مالکوم ایکس* (۱۹۹۲) و *آمیستاد* (۱۹۹۷) است که در دهه‌های قبل ساخته شده‌اند.

۱-۶. شکست سیاهان بدون کمک سفیدها (۲ فیلم):

از بین فیلم‌های مطالعه شده، شب ما را فرامی‌گیرد^۴ (۲۰۱۰) و تولد یک ملت^۵ (۲۰۱۶) هرچند به بازخوانی انتقادی تاریخ مبارزات سیاهان می‌پردازند، ولی دو تفاوت عمده با سنخ قبلی دارند؛ سفیدها به سیاهان در رفع موائع یاری نمی‌رسانند

1. Fences

2. Hidden Figures

3. loving

4. Night Catches Us

5. The Birth of a Nation

و سیاهان نمی‌توانند بر مشکلات غلبه پیدا کنند. قهرمان سیاه فیلم شب ما را فرامی‌گیرد بعد از سال‌ها جدایی از خانواده در سال ۱۹۷۶ برای حضور در مراسم خاکسپاری پدرش به فیلادلفیا بر می‌گردد. از لحاظ کلیشه‌های سنتی مشابه «نرهای بد» عمل می‌کند و عقبه‌ او در حزب پلنگ سیاه^۱ باعث می‌شود جامعه سفید و سیاه او را پس بزنند. تولد یک ملت (۲۰۱۶) روایت یک موقعه‌گر سیاه‌پوست در دهه ۱۸۳۰ است که با مشاهده شقاوت سفیدها با جمع کردن گروهی از سیاهان علیه سفیدها شورش می‌کند ولی در نهایت سفیدها آنها را از بین می‌برند. انسجام زنجیره نشانه‌های متنی این دو فیلم حکایت از شکست سیاهان در گره‌گشایی از مسائل دارد. آنان نمی‌توانند بدون کمک سفیدها به زندگی شان سامان بخشدند تا از خلال این نابسامانی، ایدئولوژی و قدرت سفید تداوم یابد. اگر فیلم‌های سنخ اول با رویکردی ایجابی اهمیت کش‌گری سفیدها را در زیست‌جهان سیاهان نشان می‌دهند، این دو فیلم با رویکردی سلبی بر این ضرورت صحه می‌گذارند.

۶-۱-۳. انتقام‌گیری سیاه از سفید (۲ فیلم):

در این سنخ، نمایش تقابل نژادی در تاریخ امریکا با روایت غیرمستند و خون‌خواهانه سیاه از سفید روایت می‌شود، چنانچه جنگوی رها شده از بند (۲۰۱۲) واجد این مضمون بود. قهرمان سیاه‌پوست این فیلم که از لحاظ توانایی و مهارت‌های فیزیکی به کلیše «مرد یاغی و قوی» سوق پیدا می‌کند، مؤلفه‌های فرادستی و قدرتمندی را که در انسداد و چنبره‌گفتگمان مسلط سفید قرار داشت به سمت خود (نماینده‌گفتگمان سیاه) گسیل می‌کند. او نظم نژادی مبنی بر برتری سفید‌پوستان (گری^۲: ۲۰۰۱؛ ۴۴۲ و پین^۳: ۱۳۸۲) را به چالش می‌کشد. با الهام از این زمینه سیاسی و اجتماعی، قهرمان‌های فیلم‌های جانگوی رها شده از بند و هشت نفرت‌انگیز از تفکر قالبی پیروزی سفید بر سیاه، «کلیشه‌زدایی» و «طبيعي‌زدایی» می‌کنند. آنها با شکستن هیمنه سفیدها، از امریکایی‌ها بهدلیل دورانی که اکنون بهشدت مورد سرزنش افکار عمومی است، به صورت نمادین تقاض می‌گیرند. برخلاف جنبش سیاهان در امریکا که هدف‌های محدودتری دارد و معمولاً در درون نظام، مبارزه می‌کند، نه بر ضد نظام

1. Black Panther Party

۲. فیلم دیگری که نظام‌های نشانه‌ای آن، در این سنخ قرار می‌گیرد هشت نفرت‌انگیز (The Hateful Eight) است. این فیلم در سال ۲۰۱۵ ساخته شد ولی در فهرست برترین فیلم‌های انتخابی AAFCA و FAAFF قرار نگرفته است.

3. Gray

4. Pin

سیاسی (سمیعی اصفهانی و همکاران، ۱۴۳: ۱۳۹۶)، در این دو فیلم خیزش قهرمان سیاه با کنش رادیکالی و بنیادافکن دیده می‌شود. گوبی خشونت تاریخی علیه سیاهان در این قهرمان‌ها متراکم و انباسته شده است و تنها راه تخیله آن نابودی فجیع نظام سفیدسالار و گرفتن گره‌گاه قدرت از آن است.

۶-۲. واقع‌گرایی اجتماعی (۷ فیلم):

در این سنت از فیلم‌ها، مناسبات نوپدید درون نژادی و بین نژادی سیاه با تمرکز بر مسائل اجتماعی معاصر بررسی می‌شوند.

۶-۲-۱. بررسی مسائل زیست‌جهان معاصر سیاهان (۵ فیلم):

این دسته از فیلم‌ها مانند فیلم ایستگاه فروتویل به بررسی مشکلات سیاهان در جامعه امریکا می‌پردازند. عمده این چالش‌ها عبارتند از: خشونت پلیس علیه سیاهان، موافع شغلی، مضيقه‌های مالی، بزههای اجتماعی مانند دزدی و اعتیاد، مشکلات خانوادگی و جنسی. فیلم منفورة (۲۰۱۱) افکار و مشکلات همجنس‌خواهی یک دختر نوجوان سیاهپوست را بررسی می‌کند. در میان ناکجا آباد^۱ (۲۰۱۲) چالش‌های زیستی سیاهان را با تمرکز بر مسائل مالی و محبوس بودن شوهر یک پرستار پیگیری بیان می‌کند. پرواز^۲ (۲۰۱۲) به طور ضمنی به تبعات مصرف الکل و مواد مخدر در روابط فردی، خانوادگی و شغلی برای خلبان سیاهپوست فیلم می‌پردازد. مهتاب^۳ (۲۰۱۶) نیز روایتگر چالش‌های پیش‌روی یک سیاهپوست همجنس‌گرا در سه مقطع کودکی و نوجوانی و بزرگسالی است. نشانه‌های مندرج در صحنه‌های مختلف این فیلم به خوبی نشان می‌دهد که گرویدن شخصیت سیاه به امور نابهنجار اجتماعی به دلیل نبود آموزش، امکانات و شرایط لازم برای رشد فکری و جسمی او بوده است. مشابه فیلم‌های منفورة و مهتاب را می‌توان فیلم گرانبهای^۴ (۲۰۰۹) دانست که قبل از شروع ریاست جمهوری اوباما ساخته شده بود.

در این فیلم‌ها بر عکس تصورات قالبی (گری، ۲۰۰۱ و مهدیزاده، ۱۳۸۷) علت عقب‌ماندگی سیاهان و وضعیت مسئله‌گون آنها نه ویرگی‌های ذاتی این اقلیت، بلکه ساختار نابرابر اجتماعی، سیاسی، اداری، آموزشی و اقتصادی بیان می‌شود. البته این فیلم‌ها ضمن تبیین مشکلات فردی، خانوادگی و اجتماعی سیاهان، منجر به بازتوالید

1. Pariah

2. Middle of Nowhere

3. Flight

4. Moonlight

«کلیشه‌های مدرن» مرتبط با سیاهان مانند سیاه محله فقیرنشین و خلافکار اجتماعی (مارتیندال، ۱۹۸۶ و کمپل، ۱۹۹۵) و دامن زدن به «نزادگرایی جدید» نیز می‌شوند.

۶-۲-۲. طبیعی و عادی‌سازی زندگی سیاه در کنار سفید (۲ فیلم):

این دسته از فیلم‌ها مسیری برخلاف فهم رایج از سیاهان می‌پیماید و در برابر کوچکانگاری سیاهان و فروکاستن آنها در حد تصورات کلیشه‌ای سفیدها و قطبی‌سازی سیاه-سفید مقاومت می‌کنند. مثلاً در نقطه کور (۲۰۰۹) سفید و سیاه با یکدیگر تخاصم شدید ندارند. طرفه آنکه فیلم در صدد است از طریق تولید معنای جدید، روابط سیاه و سفید را طبیعی و همسو با عقل سلیم جلوه دهد و «دیگری» را «خودی» کند. فیلم دیگری که مرزهای سفید و سیاه را سیال می‌کند، کریدا (۲۰۱۵) است. در این فیلم قهرمان سفیدپوست میان‌سالی به پسر رقیب سیاهپوستش فنون مشتزنی را یاد دهد. با گذشت زمان تعامل‌ها بر جسته و تقابل‌ها به حاشیه رانده می‌شوند. به‌طوری که رابطه‌ای عاطفسی و پدر-پسری بین آنها شکل می‌گیرد. البته واکاوی رمزبندی‌های نهفته در این دو فیلم نشان از نوع جدید کلیشه‌سازی برای سیاهان است. همانگونه که دایر (۲۰۰۵) و بارکر (۱۳۸۲) به نقل از هال (۱۹۹۷) می‌گویند استعداد سیاهان در امور ورزشی و فیزیکی به منصه ظهور می‌رسد نه در امور عقلایی و ذهنی. همچنین مطابق نظر بارکر (۱۳۸۲)، شخصیت مایکل در نقطه کور (۲۰۰۹)، شخصیت کرید در فیلم کرید (۲۰۱۵) و شخصیت جنگو در فیلم جنگوی رها شده از بند (۲۰۱۲) با کمک سفیدها ساخته می‌شود.

مجموعه حوادث و کنش و واکنش شخصیت‌های ۲۱ فیلم مذکور القاءگر این است که کیفیت پیش‌داورانه و ابژه‌سازی از سیاهان کمرنگ شده است به طوری که شاهد نوعی طبیعی‌زدایی از «کلیشه‌های سنتی» هستیم. در این فیلم‌ها ضمن به محاق رفتن قدرت بلا منازع سفید و کسوف فرادستی او، سیل مطالبات سیاهپوستان فزونی یافته است. البته «سیاه‌بودگی^۱» هنوز اتهامی نمادین در روایت‌های امریکایی دارد (کرین و همکاران، ۱۳۸۸: ۳۸۰) و همان‌گونه که هال (۱۹۹۶) و دایر (۲۰۰۵) می‌گویند کما کان نگره «دیگری» پارچاست و سیاهان کماییش «نافرهنگ» محسوب می‌شوند اگرچه دیگر «نامتمدن» نیستند. اگر بارکر (۱۳۸۲) طرد سیاهپوستان در رسانه‌ها را در راستای سیاست به حاشیه راندن آنان در امور جاری جامعه می‌داند، می‌توان این‌گونه

1. Creed

2. Blackness

نتیجه گرفت؛ در زمانی که یک سیاهپوست مدافع حقوق همنژادهایش در رأس هرم سیاسی امریکا قرار گرفته است، فیلم‌سازان این کشور همپای محیط سیاسی نوظهور به دنبال وسعت بخشی به قلمروهای معنایی و تولید معناهایی چندوجهی و عمیق در فرایند گذار از دال‌های بصری و صوتی به مدلول‌های فرهنگی و اجتماعی ایدئولوژی نژادپرستی بوده‌اند.

سیاهان در جامعه امریکا از فرصت سیاسی ریاست‌جمهوری اوباما برای رفع موانع استفاده کردند. آنها با شکل‌دهی به اعتراض‌های خود در قالب‌هایی نظیر بستر وال استریت و حادثه فرگسون جنبش سیاهان را فعال نگه داشته و سعی در رفع تبعیض‌های موجود علیه سیاهان در امریکا کردن (سمیعی اصفهانی و همکاران، ۱۴۹۶: ۱۲۹). همانگونه که سیاهان در جامعه راهبرد مقاومت و پیشبرد صلح‌آمیز مطالبات را اتخاذ کردند، در سینما نیز بیشتر رفتارهای آنها مبنی بر همین راهبرد بوده است. این موضوع مهر تأییدی دیگر بر دیدگاه دووینیو¹ (۱۳۷۹: ۶) مبنی بر ارتباط تنگاتنگ سینما با زمینه اجتماعی اش است.

البته فهم این موضوع که آیا فیلم‌های دوره مطالعه شده موفق به شالوده‌شکنی نظام معنایی بازنمایی‌های دهه‌های گذشته شده‌اند یا نه، نیازمند بررسی فیلم‌های بیشتری از سال‌های گذشته است. از سویی دیگر بحث راجع به اینکه آیا این فیلم‌ها به تثیت نظام معنایی خود دست می‌یابند یا نه نیازمند بررسی فیلم‌های سیاهپوست محور سال‌های آتی است. همچنین مطالعه فیلم‌های سیاهپوست محور مستند، اینیشن، داستانی تجاری یا تخیلی و فانتزی نیز می‌تواند به شناخت گستردگر از روند کلیشه‌سازی و کلیشه‌زدایی سینمای امریکا از سیاهان کمک کند. سینمایی که گویی با قدرت‌گیری نژادها، اقلیت‌ها و گفتمان‌های رقیب نظام‌های نشانه‌ای خود را بازسازی و سمت‌بخشی می‌کند تا متناسب با روابط نوپدید بر افکار عمومی جهانیان پرتوافکنی کند.

منابع و مأخذ

- استریاتی، دومینیک (۱۳۸۰). مقدمه‌ای بر نظریه‌های فرهنگ عامه، ترجمه ثریا پاک‌نظر، تهران: گام نو.
- استم، رابرт (۱۳۸۹). مقدمه‌ای بر نظریه فیلم، ترجمه گروه مترجمان به کوشش احسان نوروزی، تهران: پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی.
- استوری، جان (۱۳۸۹). مطالعات فرهنگی درباره فرهنگ عامه، ترجمه حسین پاینده، تهران: انتشارات آگه.
- اسمیت، جفری - ناول (۱۳۷۷). تاریخ تحلیلی سینمای جهان (۱۸۶۵-۱۹۹۵)، ترجمه گروه مترجمان، تهران: انتشارات بنیاد سینمای فارابی.
- بارکر، کریس (۱۳۸۲). تلویزیون، جهانی‌سازی و هویت، ترجمه گروه مترجمان، تهران: انتشارات اداره کل پژوهش سیما.
- بیگنل، جاناتان (۱۳۹۳). نشانه، ایدئولوژی، رسانه، ترجمه حمداده اکوانی، محسن محمودی و ابوالفضل امیرور، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- پن، مایکل (۱۳۸۲). فرهنگ اندیشه انتقادی، ترجمه پیام یزدانچو، تهران: نشر مرکز.
- چندلر، دانیل (۱۳۹۴). مبانی نشانه‌شناسی، ترجمه مهدی پارسا، تهران: انتشارات سوره مهر.
- دووینیو، ژان (۱۳۷۹). جامعه‌شناسی هنر، ترجمه مهدی سحابی، تهران: نشر مرکز.
- راودراد، اعظم (۱۳۹۱). جامعه‌شناسی سینما و سینمای ایران، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- سجودی، فرزان (۱۳۹۵). نشانه‌شناسی کاربردی، تهران: نشر علم.
- سمیعی اصفهانی، علیرضا؛ امران کیانی، و علی محمدی (۱۳۹۶). «رویکردی جامعه‌شناسختی به جنبش اجتماعی سیاهان در امریکا (تحلیل ریشه‌ها، روندها و پیامدها)»، *جامعه‌شناسی کاربردی*، شماره ۲: ۱۴۶-۱۲۹.
- فیسک، جان (۱۳۸۸). درآمدی بر مطالعات ارتباطی، ترجمه مهدی غیرایی، تهران: دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها.
- فیسک، جان (۱۳۸۰). فرهنگ تلویزیون، ترجمه میگان برومند، *فصلنامه ارغون*، شماره ۱۹.
- کرین، دایانا؛ کاوشیما، نوبوکو و کاوازاکی، کنجزی (۱۳۸۸). فرهنگ جهانی (رسانه، هنر، سیاست‌گذاری و جهانی شدن)، ترجمه نعمت‌الله فاضلی و مرتضی قلیچ، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- کوبلی، پل (۱۳۸۷). نظریه‌های ارتباطات، مفاهیم انتقادی در مطالعات رسانه‌ای و فرهنگی، ترجمه احسان شاقاسی، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

- مهدیزاده، سیدمحمد(۱۳۸۷). رسانه‌ها و بازنمایی، تهران: دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها.
- نش، کیت (۱۳۹۱). جامعه‌شناسی سیاسی معاصر، ترجمه محمدتقی دلفروز، تهران: انتشارات کویر.
- ون‌دایک، تئون ای (۱۳۹۴). ایدئولوژی و گفتمان، ترجمه محسن نوبخت، تهران: انتشارات سیاپرورد.
- هیوارد، سوزان (۱۳۸۶). مفاهیم کلیدی در مطالعات سینمایی، ترجمه فتاح محمدی، زنجان: نشر هزاره سوم.
- Barker, Chris(2008). *Cultural Studies: Theory and Practise*, London: Sage Publications.
- Barthes, Roland(1974). *S/Z*, London: Cape.
- Bonnet, François and Clément Théry(2014). "Ferguson and the New Black Condition in the United States", pp 1-7, *books and ideas. Net*, available at: <http://www.booksandideas.net/Ferguson-and-the-New-Black.html>.
- Cooke-Jackson, A. and Hansen, E.K(2008). "Appalachian culture and reality TV: the ethical dilemma of stereotyping others", *Journal of Mass.*
- Days, Michael(2016). *Obamas Legacy (What he accomplished as president)*, New York: Boston.
- Dyer, Richard(2005). *White, in Film Theory: Critical Concept in Media and Cultural Studies*, London: Routledge.
- Dyson, Michael(2016). *The Black Presidency (Barak Obama and politics of race in America)*, New York: Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company.
- Gray, Herman(2001). »The Politics of Representation in Network Television«, in Meenakshi, Gi gi Durham and Douglas M Kellner (ed) in *Media and Cultural Studies*, Black Well.
- Hall, Stuart(1996). »New Ethnicities«, in David Morley & K.H. Chen (eds), *Critical Dialogues in Cultural Studies*, London: Routledge.
- Hayoun, M(2014). "Ferguson Prompts Activists to Rethink Black Power Movement in America", *Civil Society, Foreign Policy*.
- U.S. Census Bureau(2012). "Current Population Survey". *Annual Social and Economic Supplements Income In 2012*, Available at: <http://blackdemographics.com/households/african-american-income/> (Accessed on: 2017/11/08).
- Wilkins, Karin G(2009). *Home /Land/ Security: What We Learn about Arab Communities from Action- Adventure Films*, Lexington Books.